

Michal Havran

Od
arabskej
po
Islamský
štát
jari

MARENČIN PT

MICHAL HAVRAN

**Od arabskej jari
po islamský štát**

MARENČIN PT

© Michal Havran, 2017
© Marenčin PT, spol s r. o., 2017
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Marenčin Media, 2017
Design © Katarína Marenčinová, 2017
Jazyková úprava Sylvia Sachs
614. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-8114-946-7 (viaz.)
ISBN 978-80-8114-948-1 (ePub)
ISBN 978-80-8114-947-4 (PDF)

Úvod

Rok 2011: Arabská jar

Spojenie pripomínalo povestnú československú Pražskú jar z roku 1968.

Ktosi v západných médiách si možno na tento termín, ktorý sa vtedy veľmi ujal, spomenul – a slogan tentoraz v spojení s arabským svetom začal obiehať svet. O niečo neskôr, keď sa veci prestali vyvíjať podľa plánu zákulisných stratégov, sa pomaly a bojzhlivo sem-tam objavilo spojenie arabská jeseň a ešte neskôr arabská zima... No nie arabské leto, to by až priveľmi pripomínalo naše štyri ročné obdobia, ktoré arabský svet vlastne ani nepozná.

Ale kedy vlastne Západ arabskému svetu rozumel? A tak aj spomínané termíny, obrazne vtiahnuté do politiky, mali navodiť dojem, že sa dejú ohromné veci. Išlo o vzorce, vyrobené mediálnymi kúzelníkmi hodnými nasledovania. A pritom, ak sa cudzinec rozumejúci aspoň trochu po arabsky ocitol, povedzme, na káhirskej Námestí oslobodenia /Middán It Tahrír/, mohol zachytiť slová ako as saurá /revolúcia/ alebo il intifáda /ľudové povstanie/ a nie Ir rabí Arabí /arabská jar/. Iba západní novinári neustále opakovali, že ide o Arabic Spring – arabskú jar. A tento termín používali aj komentátori katarskej televízie Al Džazíra /Ostrov/ v anglickej verzii.

Toto všetko účinkovalo na svet síce dosť dlho, no iba do chvíle, keď sa naraz objavil názov úplne nový – a šokujúci.

Al-Daula-al Islamíja. Islamský štát! A to bol úder, ktorého následky trvajú.

Tento názov totiž nevymysleli mediálni guruovia Západu, ale samotní členovia teroristickej organizácie Islamský štát. Zvládli nielen internetovú či smartfónovú technológiu Západu, ale zaútočili rovno na myslenie ľudí. V priebehu mesiacov od oficiálneho vzniku v roku 2014 vyvolali krutými a propagandistickými činmi mohutnú vlnu celosvetového zdesenia. Koho už len mohli vystrašiť známe názvy, ako Taliban, Al-Kajdá, Boko Haram alebo As-Šabach, aj keď As-Nusra sa stala takmer podobným pojmom... A už aj samotný Usáma bin Ládín, ktorý sa pred rokmi prihlásil k útoku civilnými lietadlami na newyorské dvojčiky a Pentagon, pomaly zapadal mediálnym prachom.

Názov islamský štát navodzoval pocit, že nejde iba o organizáciu, ale o štát.

Teda o organizované spoločenstvo podobné iným, jestvujúcim štátnym útvarom, aj keď kalifát patrí politologicky do arabskej politicko-náboženskej identity. Má predsa aj určitú geografickú rozlohu na území dvoch, teraz už rozbitých štátov, Iraku a Sýrie. Má hlavné mesto Rakku /územie Sýrie/, má aj najvyššieho vládcu, kalifa Abú Bukra al-Bagdádiho, má aj administratívnych úradníkov, veď pod jeho správou žije podľa odhadcu okolo pätnásť miliónov ľudí, aj keď väčšinou iba sunitskej vetvy islamu. A o tých sa treba postarať... Ale tento „štát“, oficiálne kalifát, má najmä veľkú armádu fanatických bojovníkov /posilnenú aj náborom z Európy/, proti ktorým sa demokratický Západ, čo vôbec nie náhodou, ale akosi čudne a zámerne stál pri zrode ich prvotných odnoží, neodváža vystúpiť v osobnom súboji, teda vyslaním pozemných armád. Tam priamo na „ich pôdu“, ktorú kalifát zabraľ a odkiaľ utekajú tisíce nielen kresťanov, ale aj šíitskych moslimov – najmä do „našej“ Európy.

A často iba predstierané a fingované bombardovanie z veľkých výšok malo vyvolať pocit, že veci sú pod kontrolou a občanom tohto sveta sa kontrolovanými

médiami natláčala do hláv predstava skorého víťazstva. Dokonca sa navodzoval dojem, že vo svete bude zasa pokoj, len nech padne ešte jedna prekážka – sýrsky režim Bašára al Asáda, alebo nech apokalyptický chaos, spojený s biblickou vlnou utečencov, vyrieši Rusko, ktoré z hĺbky duše nenávidia.

No napriek bombastickému názvu nejde o štát, veď ho neuznalo ani Turecko, ktoré dosiaľ ako jediná krajina uznáva svetom neuznanú Severocyperskú republiku, vytvorenú tureckou inváziou na Cyprus v roku 1974. Vtedy muselo dvestotisíc cyperských Turkov ujsť zo svojich domovov a nájsť si nový život na zostatku ostrova alebo v zahraničí. Zatiaľ jediným skutočným štátom s názvom islamský je Irán, oficiálne Iránska islamská republika, fungujúca ako silná regionálna veľmoc. Monarchia Saudská Arábia, i keď sa riadi extrémnou, wahábistickou formou islamu a uplatňuje aj islamské právo šaría, nemá v názve slovo islamský.

Ale Islamský štát na územiach rozbitých štátov Iraku a Sýrie nie je štátom, aj keď arabské slovo Al-dawla al-islamía tomu napovedá. Okrem skratiek ISIS, IS či ISL sa používa aj arabsky znejúcejšia Daeš. Tá je vytvorená z arabského názvu AL-daula al-Islamíja fí Irak wa al-Šam, teda islamský štát v Iraku a v Sýrii, či presnejšie v Levante, čo je historické územie Sýrie, Palestíny, Jordánska a dokonca aj ostrova Cyprus. Príslušníci organizácie skratku DAEŠ nemajú v oblube, pretože samotným arabským slovíčkom daeš sa označuje niekto, kto šíri nenávisť alebo kto iného človeka podrazí. Bolo by teda lepšie použiť slovenský hovorový výraz „podrazák“...

Ide však o organizáciu, ktorá vznikla ako vedľajší produkt americko-anglického vojenského vpádu do Iraku v roku 2003 a následných mocenských zásahov na zvrhnutie viacerých vlád vo výnimočne strategickej oblasti. Irak, po americkej intervencii a po zavraždení Saddáma Husajna, dnes už ako štát nejestvuje. Je iba

torzom, rakvou, v ktorej prebieha samovražedný boj medzi sunitmi a šiitmi. Nejestvuje už ani Líbya s hrdým a pre Západ priveľmi pyšným a výstredným plukovníkom Muammarom Kaddáfím, chváliacim sa vlastným štátnym modelom džamahírije. Tiež zavraždený. Na muške mali sýrskeho prezidenta Bašára al Asáda, ktorý však dokázal za cenu veľkej občianskej vojny zatiaľ odolať. A to vďaka podpore Iránu, libanonského hnutia Hizballáh a napokon Ruska, svojho dlhodobého spojenca. A pritom Američania zorganizovali proti Asádovi tzv. sýrsku oslobodzovaciu armádu, označovanú za tzv. umiernenú opozíciu, ktorá sa s ich vojenskou a finančnou pomocou najskôr proti nemu postavila, až sa naraz na scéne objavila nová sila, dosiaľ nezvyčajná. Islamský štát. Ten brutálnym prejavom pod egidou extrémneho výkladu islamu-saláfizmu odobral „povstaleckú“ energiu tým protiasádovským zoskupeniam, ktoré sa už videli v prezidentskom paláci v Damašku. To Američania buď zámerne prehliadli, alebo sa stali obeťami vlastných predstáv o vývoze prevratov, čím sami seba vohnali do pasce. Podobne ako pred vyše tromi desaťročiami uverili afganským mudžahedínom, bojovníkom za slobodu, ktorých vycvičili, financovali a hnali proti Sovietsom v Afganistane a tí sa neskôr predstavili pod novou značkou Taliban a za úhlavného nepriateľa vyhlásili samotnú Ameriku...

Od kolonializmu po revolúcie

Nová história arabského sveta, keď sa ten po dlhých rokoch striasol francúzskych a anglických kolonizátorov a potom všelijakých mandátnych poverení, sa začala objavením ropy a okamžitým vpádom západných ropných monopolov do oblasti. A, samozrejme, po sérii národnooslobodzovacích bojov či skutočných revolúcií v Alžírsku, Tunisku, Egypte, Líbyi, Iraku, Sýrii, Jemene... A už vôbec nemožno zabudnúť na jeden z kľúčových

problémov tamojšieho regiónu. Na Spojenými štátmi a väčšinou západných tzv. demokratických krajín doposiaľ tolerovanú a podporovanú vojenskú okupáciu palestínskych území Izraelom. Jediným štátom v oblasti, vlastniacim jadrové zbrane, na rozdiel od Iránu, na ktorý uvalili sankcie iba preto, že sa nepoddal americkému tlaku a nedotkla sa ho žiadna z povestných farebných „revolúcií“, arabských jarí, aj keď Iránci sú hrdými Peržanmi a nie Arabmi.

No najnovšie dejiny Arábie majú aj úzku súvislosť s pádom socializmu v Sovietskom zväze, v strednej a východnej Európe, so sovietskou inváziou do Afganistanu, s iránsko-irackou vojnou, keď bol Saddám Husajn pre Washington vítaným spojencom /viď známe foto Donalda Rumsfelda, bývalého amerického ministra obrany, ako si so Saddámom v bagdadskom paláci srdečne podávajú ruky/. No ešte oveľa skôr urobil fotograf autentický záber v Oválnej pracovni Bieleho domu, kde bývalý prezident Ronald Reagan sedí natešený v kruhu zvlášť vítaných hostí – zástupcov afganského Talibanu, a ktorých priamo tam na mieste prirovná k americkým otcom zakladateľom, teda k úrovni Jeffersona či Madisona a nebudaj priamo aj Washingtona. To sú šoky nad šoky, po ktorých zvyčajne prichádzali neuveriteľné sprchy, sklamania a prekvapenia.

Z podporovaného a oslavovaného Talibanu, bojujúceho proti Sovietom, sa naraz stal úhlavný nepriateľ. Taliban prebral vládu v afganskom Kábule, jeho vodca, už nebohý, jednooký mulla Omar Muhammad, pozval na územie krajiny Usámu bin Ládina, aby si tam vytvoril výcvikové strediská pre teroristickú organizáciu Al-Kajdá /základňa/. A keď sa odohral útok unesenými lietadlami devätnástimi teroristami na dvojčiky, pätnásť z nich malo saudskoarabské občianstvo, prezident Bush junior dal pokyn na vojenské „odstrihnutie“ Talibanu od moci. Omar Muhammad aj s vládou však ušli z Kábulu do Kandaháru a americkým špeciálnym jednotkám Seal

unikol v pohorí Tora Bora aj samotný Usáma. Dostali ho až po desiatich rokoch v Pakistane, kde si v tichosti a zrejme pod ochranou ďalšieho amerického spojencu navykol pozerat' videohry...

Saddámovi Husajnovi dodávali zbrane, od Západu dostal aj recept na výrobu tých chemických. A práve nimi aj dlhých osem rokov bojoval proti Američanmi nenávidenému iránskemu režimu na čele s prvým ajatolláhom Chomejním. Do dejín vstúpil aj Husajnov vpád do Kuvajtu a jeho veľká prehra. Keď ho už Amerika nepotrebovala a stal sa pre ich dlhodobé ciele v regióne prekážkou. V pakistanskom Pešaváre na hraniciach s Afganistanom pripravovala CIA afganských mudžahedínov na boj proti sovietski nasadenému prezidentovi Babrakovi Karmalovi. V tom čase sa tam kdesi „motal“ aj istý veľmi bohatý občan Saudskej Arábie, Usáma bin Ládín, a hlásal džihád /svätú vojnu/ proti Sovietskomu. Američania vo svojej neschopnosti pochopiť svet za vlastnými hranicami nadobudli pocit, že je ich človekom. Čo tam po náboženstve, po koráne, po prorokovi Mohamedovi! A tak sa so saudsckoarabským kráľom dohodli na zvláštnej veci. Podpísali dohodu o zriadení americkej vojenskej základne s prítomnosťou živých Američanov na najposvätnejšej pôde islamu s takými ikonami islamu, akými sú mestá Mekka s posvätným kameňom čiernej farby Al-Kaába. Práve odtiaľ podľa legendy vystúpil Mohamed na nebesia k Alláhovi. Tento čin si každoročne uctievajú moslimova tradičnou púťou Al-Hadžďž, práve na tomto mieste. A je tam aj Medina, kam prišiel Mohamed okolo roku 650 nášho letopočtu z Mekky. A na územie takto posvätného miesta islamu dovolil saudsckoarabský monarcha pozvať amerických vojakov, nevercov rovnakej úrovne ako sovietski ateisti ovládajúci časť Afganistanu. Tento fakt mal byť potom hlavnou motiváciou Usámu bin Ládina na letecký útok proti newyorským dvojčikám a Pentagonu. Hneď po ňom nasledovala americká invázia do Afganistanu už

pod nadvládou Talibanu, ktorý zmietol posledného sovietskeho spojenca Nadžibuláha, a Sovietsi sa s veľkými stratami z krajiny stiahli.

Vtedy bola časť sveta na strane Ameriky, no málokto mohol tušiť, že v zákulisí tvorcov americkej moci sa táto tragédia stala zámienkou na ničím neospravedlniteľnú inváziu do Iraku.

Vymysleli tézu o Husajnových zbraniach hromadného ničenia a navzájom sa ňou strašili. Potrebovali odignorovať medzinárodné právo a vojensky zaútočiť na suverénny štát. Veď Saddám Husajn jadrové zbrane nemal a nemal už ani chemické.

V investigatívnej relácii britskej televízie BBC, ktorej vedenie si po eskapádach v čase útoku na Irak dáva na obsah vysielania už vážnejší pozor, pretože nie je to tak dávno, čo kopírovali metódy americkej propagandy, Raad Hamdání, bývalý generál povestnej Husajnovej Republikánskej gardy už vo chvíľach americko-britského útoku na Bagdad vyjadril obavu, že ak najvyšší veliteľ, teda Saddám Husajn, vydá rozkaz použiť proti útočníkom chemické zbrane, zasiahne to aj irackých vojakov. A Husajnov syn Kusaj mal generálovi odpovedať: „Neobávaj sa, žiadne chemické zbrane nemáme.“

Ja môžem iba cynicky dodať, že ak by ich bol mal, bez väčšieho zaváhania by ich použil proti votrelcom. Aj keď prirovnanie celkom neobstojí, pred rokmi to urobil napr. v irackej dedine Halabdža, ktorú nechal pokropiť chemickým útokom ako krutú odplatu za nevydarený atentát skupinou miestnych sprisahancov. Chceli zavraždiť samotného Husajna.

V čase americko-anglického útoku Saddám už nevlastnil žiadne zbrane hromadného ničenia, čo potvrdili aj medzinárodní inšpektori. I preto sa aj Washington a Londýn odvážili na Irak zaútočiť, zložiť mocnú a stabilnú krajinu na kolená, zbombardovať ju na úroveň stredoveku! Státisíce mŕtvych ich za tento čin žalujú už navždy!

Otázka teda môže znieť nasledovne: ak nemal Sad-dám Husajn jadrové zbrane, a keďže CIA sama dávno priznala, že diktátor nemal nič spoločné ani s útokom na newyorské dvojčiky a Pentagon a na území Iraku žiadna Al-Kajdá nejestvovala, prečo na Irak zaútočili?

A sme pri podstate veci.

Americko-anglický pohľad mohol byť nasledovný: pozrite sa, neposlušní obyvatelia v niektorých arabských krajinách. Zdemokratizujeme vás...!

Nie za pomoci úslužných miestnych politikov a generálov, ktorí nie tak dávno ešte prisahali napríklad vernosť Varšavskej zmluve a teraz s chuťou slúžia útočnému paktu NATO, ale bombardérmi, raketami a postavami pyšných vojakov ako vystrihnutých z počítačových hier.

Pred časom, práve po útoku na Irak, som robil rozhovor s americkým diplomatom Kurtom Volkerom, zástupcom Bushovej ministerky zahraničia Condolleezy Riceovej. Ako Američan s nemeckými koreňmi hovoril nielen dobre po nemecky, ale slušne aj po maďarsky /určitý čas pôsobil na US ambasáde v Budapešti/, a tak som mu s vtipom povedal, že keby ešte hovoril po slovensky, mohol by byť z neho typický „prešpurák“. Chcel som si vyskúšať riadnu novinársku odvalu a po čase položiť podľa amerického vzoru tzv. big question /veľkú otázku/. Nuž ju dostal.

„Mister Volker, prečo Spojené štáty rozvážajú po svete demokraciu na krídlach bombardérov?“

Bol som na otázku dosť pyšný, očakával som dlhú odpoveď a možno aj diskusiu. Jeho odpoveď ma však odzbrojila.

„Spojené štáty nerozvážajú po svete demokraciu na krídlach bombardérov.“ A to bol zároveň aj koniec rozhovoru. S diplomatom som si srdečne potriasol rukou a bolo vybavené...

Ale fakty sa nedali vygumovať.

Inváziu proti Iraku viedla Amerika predsa pod sloganom Operácia Trvalej slobody a zmeny režimu a robila to nielen bombardérmi, ale aj raketami, celým registrom bojovej techniky a s pozemným útokom vojska...

Bush junior, predtým majiteľ basketbalového mužstva a jeden čas vážny alkoholik, mal o svete aj v čase nástupu na najvyšší úrad ako guvernér štátu Texas – práve tam každoročne popravujú najviac väzňov spomedzi tridsaťjeden amerických štátov, v ktorých je trest smrti zavedený – iba chabé znalosti o svete a už vôbec nemohol chápať nábožensko-kultúrny rozdiel medzi kresťanstvom a islamom. Siahol však po doktríne, nesúcej meno jej autora Paula Wolfowitza. Zbehlejší čitatelia si istotne na toto meno spomenú.

Pôvodne bol akože intelektuálom, prednášal študentom o veľkosti a nedostihnuteľnosti Ameriky vo svete. Lenže čo z toho, keď išlo iba o teóriu. Občas sa mu zdať, že viacerí študenti sa počas jeho prednášok nudili.

Pre mnohých vzdelancov nemôže byť väčšie zadostučinenie, než keď ich oslovia mocní tohto sveta... Potrebujú pomoc. Kedysi prezident Ronald Reagan v konzervatívnom mesačníku The Commentary prečítal článok tiež už nebohej profesorky politológie Jane Kirkpatrickovej a hneď jej ponúkol veľvyslancké miesto stálej zástupkyňi USA v OSN. Nezaváhala... To bol prípad Henryho Kissingera, Zbigniewa Brzezinského, ale aj Paula Wolfowitza a ďalších.

Naraz tvorili dejiny. Teóriu mohli vložiť do praxe.

Aj Wolfowitz prišiel s vlastnou politickou doktrínou, ktorá sa stala pre Busha juniora receptom na riadenie nového sveta po skončení studenej vojny.

Ale pozor: túto udalosť považuje Amerika dosiaľ za svoje politicko-mocenské víťazstvo!

A vážne, teoreticky, sa tomu hovorí unilateralizmus alebo jednopolarizmus, na rozdiel od bývalého bipolarizmu, keď bol svet rozdelený na dva ideologicky odliš-

né bloky. Wolfowitzova doktrína z roku 1992 sa ocitla na svetle božom tesne po páde socializmu a rozpade nielen sovietskeho bloku, ale aj samotného Sovietskeho zväzu.

Vybral som z nej podstatné body.

1. Naším prvoradým cieľom je zabrániť, aby sa znovu objavil konkurent, a to buď na území bývalého Sovietskeho zväzu, alebo inde, ktorý predstavuje hrozbu poriadku ako v minulosti Sovietsky zväz.

2. Toto je dominantný dôvod tvoriaci základ novej regionálnej obrannej stratégie. To si vyžaduje, aby sme sa snažili zabrániť akejkolvek mocnosti ovládnuť región, ktorého zdroje by za konsolidovanej kontroly postačovali na vytvorenie mocnosti globálnej.

Tolko Wolfowitz, ktorému však stihli po odchode z vládnej funkcie darovať „trafiku“. Krátko bol šéfom Svetovej banky, inštitúcie, ktorá spolu s Medzinárodným menovým fondom patrí medzi hlavné páky presadzovania vôle amerického globalizmu. Ale stihol mať ešte aj milenkú, ktorá sa však bohvieako o neho nestarala, lebo jestvuje foto, na ktorom vidno jeho vyzutú nohu s dierami na ponožke...

Hrozbu pre USA podľa Wolfowitza predstavujú teraz najmä dve krajiny: Rusko a Čína!

A najnovšia americká Národná bezpečnostná stratégia s kódovým označením rok 2015 ich spolu so Severnou Kóreou a Iránom zaradila medzi tzv. revizionistické štáty.

Na tomto mieste by sa patrilo pousmiať, lebo predsa len v porovnaní s minulosťou ide o pokrok... Ronald Reagan bol povestný pseudopolitologickými bonmotmi. Používal dva termíny. Na označenie Sovietskeho zväzu mal poruke výraz „ríša zla“ a Irak, Irán a KĽDR častoval prívlastkami „darebácke štáty“.

Takže ak americká vláda vystačí iba s termínom revizionizmu, ide z hľadiska vývoja propagandistického myslenia vo Washingtone naozaj o pokrok...

Amerika v ostatných svojich vojnách prehrala.

Dávnejšie vo Vietname, ale najnovšie v Iraku a Afganistane, aj keď to politici a vojenský stratégovia a povestné „talking heads“ /hovoriace hlavy/, teda mediálni komentátori a analytici, je ich najviac ako sto, pôsobia najmä v TV a rozhlase, nemôžu nikdy pripustiť. Amerika má, pravdaže, naďalej najväčšiu vojenskú silu, ktorou dokáže rozvrátiť a zničiť akýkoľvek štát, s výnimkou Ruska a Číny. Zanecháva po sebe pamätníky, zničené rodiny, chaos, tragédie. Vid' Afganistan, Irak, Líbya, Somálsko, Jemen, a ostatný pokus so Sýriou jej zatiaľ nevyšiel.

A jestvuje akési americké poučenie z krízového vývoja...?

Objavili sa náznaky – a dokonca ich predniesol aj najvyšší veliteľ, exprezident Barack Obama v prejave pred kadetmi na povestnej vojenskej akadémii vo West Pointe. Práve tam zvyknú americkí prezidenti prednášať svoje vojenské koncepcie, aby to vo svete zaznelo poriadne. Vyhlásil, že Spojené štáty budú nasadzovať armádu iba v prípade priameho ohrozenia svojej bezpečnosti. Ale aj tak zdôraznil, že „Amerika musí hrať na svetovom kolbišti vodcovskú úlohu. Lebo keď to neurobíme my, neurobí to nikto iný.“

Mohlo by sa teda zdať, že ide svojím spôsobom o ústup od Wolfowitzovej doktríny.

Tú Bush junior naplno uplatnil v Iraku, no na odporúčenie jej autora a ďalších povestných neokons /neokonzervatívcov/, medzi ktorých treba zaradiť aj bývalú ministerku zahraničných vecí Condolleezu Riceovú či pisálka ultrapravicového týždenníka The Weekly, nepolepšiteľného štváča Williama Kristola, prišiel s „vlastným“ nápadom.

Nasadenie demokracie do tzv. širšieho Blízkeho východu, teda do vybraných arabských štátov. Nie, pravdaže, do monarchií typu spriatelenej Saudskej Arábie, kde „demokracia“ určite každý deň prekvitá – veď USA

sa o to na pôde OSN pred časom zasadili –, kde ženy iba nedávno dostali právo riadiť auto, aj to za prítomnosti manžela alebo brata, a kde sa verejne kameňujú cudzoložné ženy a napr. neposlušných blogerov bičujú, za predsednícku krajinu výboru na obranu ľudských práv...

A začal sa rodiť nápad o spustení tzv. arabskej jari.

Projekt mal zakryť krvavú intervenciu v Iraku, kde na veľké sklamanie a počudovanie, napr. Bushovho viceprezidenta Dicka Cheneyho, Iračania nevíтали amerických boys ako osloboditeľov s kyticami kvetov...

A tak sa za pomoci amerických ambasád a tzv. nevládných organizácií spustili v roku 2011 vo vytipovaných krajinách tzv. revolúcie... Niečo sa pohlo najskôr v Tunisku, aj keď vôbec nešlo o tento cieľ. Nešlo ani o Egypt.

V plánoch po Afganistane, aj keď tam išlo o odplatu za útok teroristického komanda unesenými lietadlami na newyorské dvojčiky a Pentagon a zákernej invázii do Iraku, figurovali iba Líbya a Sýria, dva štáty, ktoré sa nepoddali americkému tlaku.

Tunisko z hľadiska americkej geopolitiky nemalo a nemá zásadný význam, no poslúžilo ako vhodná iskra. Keď sa začali pohyby v Egypte – s čím sa spočiatku nerátalo, lebo prezident Husní Mubarak bol oddaným spojencom Ameriky, no podľa niektorých US pozorovateľov sa za roky od nahradenia zavraždeného prezidenta Anwara as Sadata už správal ako dedičný monarcha a stálo teda za úvahu poslať ho nejako jemne, z pozadia do politického dôchodku a nahradiť ho jeho synom, vyznávačom rovnakých postojov.

No zvládnuť „revolučný“ pohyb v takej krajine, akou je Egypt, sa ukázalo nad sily americkej ambasády. Mládež si na hlavnom káhirskom námestí Middán It Tahrír odkričala svoje heslá o slobode a demokracii, ale po pár mesiacoch sa naraz vynorila mohutná, dovtedy akoby v širokých púštnych priestoroch ukrytá nevídaná sila.

Muslimské bratstvo! A došlo ku klasickému paradoxu: ku krádeži revolúcie...

No keď sloboda, tak sloboda, keď demokracia, tak demokracia, a keď slobodné voľby tak slobodné voľby. A v nich už po odstavení Mubaraku zvíťazil kandidát Muslimského bratstva, Mohammad Mursí. Prezident Barack Obama, podporujúci Wolfowitz-Bushovu doktrínu, voľby formálne privítal, ale v zákulisí sa už iba čakalo na akciu armády. A armáda nesklamala. Vojským pučom zvrhla demokraticky zvolenú hlavu štátu...

Muslimské bratstvo zakázala, prezidenta posadili za mreže a odsúdili najskôr na smrť, no po telefonáte z Bielyho domu na doživotie, oficiálne za špionáž pre Katar. K moci sa dostal šesťdesiatročný generál Abdul Fattah Al Sisi, verný stúpenec Mubaraku a rovnako vojenský spojenec Washingtonu, no vraj aj slušný priateľ Izraela. Egyptskú armádu, ktorú Američania ročne futrujú finančnou injekciou vo výške jeden a pol miliardy dolárov, nemohli nechať padnúť na oltár arabskej jari...

Až k takému obratu dokážu doviest Ameriku jej mocenské doktríny...

Práve egyptskej jari venujem v knihe najviac miesta, pretože na jej priebehu vynikne v ilustračnej podobe zákulisná mocenská hra Spojených štátov, čo by mohlo poslúžiť ako podklad na filmový scenár á la Hollywood. Naozajstný thriller s postavami hrdinov, zradcov a obetí.

Z Egypta posunuli Arabskú jar do Líbye, kde sa Amerika neštítala ani falošne sa ukryť za francúzsko-anglickú leteckú intervenciu, aby po pár mesiacoch mohli oslavovať hanebné zavraždenie plukovníka Kaddáfího. Výsledkom je, že teraz ani nevedia, kde sídli tzv. nová líbyjská vláda a ktoré je hlavné mesto rozbombardovaného štátu. Tripolis alebo Tobruk... Zničili krajinu, ktorá za vyše štyridsať rokov dosiahla poprednú životnú úroveň, kde pre vlastné rodiny zarábalo ešte aj dva

milióny zahraničných robotníkov a expertov rôznych profesií – aj z bývalého Československa. Takže určitá časť v knihe patrí kapitole o osude Líbye a samotného plukovníka.

Odtiaľ hráči dnešného sveta posunuli „ratolesť“ Arabskej jari do Sýrie a hneď ústami „demokrata“ Obamu, inak nositeľa Nobelovej ceny mieru, vyhlásili, že sýrsky prezident musí odísť. Na tomto mieste si treba položiť smiešnu otázku: prečo dosiaľ nik nevyzval niektorého z amerických prezidentov či britských premiérov, alebo francúzskych vrcholných politikov na odstúpenie zo svojich funkcií, lebo... Lebo aj Washingtonom zinscenovaný násilný prevrat na Ukrajine, pričom im vôbec nevadí, že noví vládcovia majú podporu nielen rovno od fašistického zoskupenia Pravý sektor, ale zo Stepana Banderu, ktorého bandy na sklonku druhej svetovej vojny operovali dokonca aj na Slovensku, vyrobili novodobého národného hrdinu...

To je dnešný svet s jeho nepredstaviteľným pokrytectvom.

Líbyou som sa ako začínajúci zahraničnopolitický komentátor začal zaoberať od prvého dňa, keď prvého septembra roku 1969 mladý dôstojník Muammar Kaddáfí zvrhol monarchiu na čele s kráľom Idrisom I. Kapitola patrí teda aj tejto severoafrickej krajine, ktorá za štyridsať rokov revolučného pohybu prekonala výrazný pokrok a stala sa jednou z najrozvinutejších afrických krajín až tak, že sa stala prekážkou staronových dobyvateľov Západu. Dnes ako jednotný štát už nejestvuje a je ovládaná nielen „umiernenými“ islamskými milíciami, ale časť, napr. prístav Syrta s povestnými ropnými rafinériami, ovláda líbyjská odnož tzv. islamského štátu. Kapitola pod názvom Príbeh plukovníka Kaddáfího aspoň sčasti dokumentuje osudy Líbye.

Sýriu som navštevoval ešte za bývalého prezidenta Hafíza al Asáda /mám od neho na pamiatku aj malú

ozdobnú gulôčku z kúska torty, ktorú nám servíroval na recepcii/, otca dnešného prezidenta, a aj preto je mi zvlášť ľúto tých strašných obetí a státisícov utečencov.

Kapitola patrí teda aj Sýrii.

A, pravdaže, aj keď je veľmi priskoro napísať príbeh tzv. islamského štátu, nemohol som tento fenomén dnešného sveta, o ktorom sa hovorí už aj v slovenských krčmách, obísť. Ale aby som nezabudol ani na „arabskú jar“ v arabských monarchiách, teda tam, kde ako napr. v Saudskej Arábii je celý štát v rukách jednej rodiny Saudov a podľa jej mena nesie krajina aj názov, čo je svetový unikát, a nový kráľ Salman ju riadi v prospech s ním rodinne spriaznených tridsaťtisíc princov...

Ale verte či nie, jednou takou drobnou monarchiou sa tiež arabská jar prehnala.

Bahrajnom!

Na hlavnom Perlovom námestí, v hlavnom meste Manname, sa odvážili tisíce občanov – „iba“ náboženských šiitov – požiadať o viac slobody.

To si ale dali.

Zabudli, že v prístave kotví piata americká vojnová flotila a že po dlhom moste cez záliv by sa k nim mohli dostať aj cudzí vojaci, keby bolo s tamojším sunitským kráľom Hamadom bin Isa Al Chálifom a spriaznencom Saudov zle nedobre. Aj sa tak stalo a saudské jednotky jedného pekného slnečného dňa bahrajnskú jar spacificovali najmodernejšími americkými zbraňami.

Arabi, roky utláčania a tunelovania najmä anglickými a francúzskymi kolonialistami s aktívnou pomocou ka-dejakých kráľov, všelijakých emirov, šejkov a sultánov, mali tentoraz možnosť vraj po prvýkrát v dejinách povedať rozhodné slovo o svojom budúcom osude.

Pritom vôbec nešlo o prvé, dajme tomu, že revolučné vystúpenie.

Veľké a skutočné revolúcie mala časť arabského sveta po stiahnutí sa kolonialistov dávno za sebou. Alžírsko,